

Kommune Kujallermi
Inuit Ataqatigiit
politikkikkut anguniagassatut
2024-miit 2025-mut
Isumaqatigiissutaat

(qinigaaffik **2021-2025**)

Kujalleq ataatsimoortoq uummaarissoq eqeersimaartorlu

Nammineq pilersornerulernissamik inerisaaffiusoq

Oqartussaaqataaneq peqataatitsinerlu tamanut

Aallarniut:

Kommune Kujalleq tassaavoq nunatsinni imminut pilersornissamut periarfissagissaartoq. Illoqarfinni nunaqarfinni savaateqarfinnilu nunatta siuariartinnissaanut piginnaaneqarluartunik innuttalik.

Ukiorpassuarni uumasuuteqarnermik, nunalerinermik inuussutissarsiutinillu allanik ingerlatsiffiusoq, annertuumillu inerartoqqinnissaminut periarfissaqartoq.

Nammineerluni pilersornerulernissamut sulianik pilersitsinissarput qilanaarluta ingerlatissavarput. Uumasunik neqiliortuniippat, naatitalerinermiippat, aqqusernornermiippat, aalisarnermiippat allatigulluunniit nunami imaaniilu ingerlatassanik nutaanik inerisaanermiippat.

Aatsitassarsiorneq mingutsitsinermik kingunipiluttussaanngitsumillu siunertalik tikilluaqquarput.

Kommunitsinni piginnaasatta atorluarneqarlutik pilersaarusrorfingeqarnissaat Inuit Ataqatigiit Demokraatillu siuttuuffigissavaat. Upperaarput nammineerluta pilersitatsinnik Kommunerput siuariartissinnaallugu, aqtsinikkullu naleqartipparput innuttaasut siuariartornernut piginnejataasut akuutinneqartutullu misigisimasut.

Inuussutissarsiutitigut siuariartorneq innuttaasut piginnaasaannik atuinikkut pinissaa qulakkeerlugu suliaqassaagut. Kommune Kujalleq tamanut suleqatiserinnituussaaq, nunatsinniillu naalakkersuinikkut, komuunitsinnilu anguniakkani inuussutissarsiutitigut siuariartinnissaa siunertalarugu sulissaagut.

Kommume Kujalleq ataatsimoornikkut nutaaliornikkullu ineriarorfiunissaa kissaatigaarput, innuttaasut sinnisaasa suliassaraat ataatsimoorfiusumik siuariartortitsineq.

Qinigaaffiup sinnerani suleqatigiilluarnissamik kissaassillunga.

Stine Egede,

Kommune Kujallermi borgmesteri.

1. Kommunimi uranitalinnik piiaasoqassanngilaq:

Urani naamik- ineriertorneq minguitsaq - Kujalleq qorsuk imaatigut nunamilu inuussutissaqarfissuaq.

2. Kommunimi allaffissornikkut ingerlatsinikkullu aaqqissuuse.qqinneq:

Kujalleq imminut napatittooq, aaqqissuuseqqinnej susassaqartunik tamanik, minnerunngitsumik kommunimi sulisunik peqataatitsinikkut piviusunngortinneqassaaq.

Kommune ammasoq innuttaasunillu peqataatitsisoq - saaffiginnissutinik ingerlaavartunik sukkasuumik inussiarnersumillu tamanut sullissisoq.

Nanortalimmi Narsamilu kommunip allaffiini ulluinnarni "Pisortanik" inissiisoqassaaq. Ulluinnarni pingarnertut isumaginninnikkut teknikkeqarnikkullu aalajangigassanut akisussaasuussapput. Qitiusumi lsumaginnitqarfiup pisortaa aamma Teknikkeqarfiup pisortaa qanimut suleqatigilluinnarneqassapput.

Qinikkat saaffiguminartut suliassanik susassaqartunut ingerlatitseqqittartut innuttaasunullu sutigut tamatigut peqataatitsisut saaffiguminartullu pilersissavagut.

Kommunip allaffii ittoornanngitsut saaffiguminartullu pilersinnejassapput.

Kommunimut saaffiginninnermi innuttaasut toqqisisimallutik saaffiginnissuteqartarnissaat qularnaarneqassaaq, saaffiginnitarfiit aaqqissuuteqqinnerisigut.

Aningaasassarsiortartumik atorfinitssissaagut.

Sulisut ataavartumik pikkorissartuartarnissaat qularnaarneqassaaq.

3. Innuttaasunut paasissutissiisarneq:

Innuttaasunut paasissutissiisarneq ullumikkornit pitsaanerulissaq, tamanna innuttaasunik ukiumut arlaleriarluni naapitsisarnikkut ingerlanneqartassaaq.

Kommunip quppersagaa atoruminartoq paasiuminartorlu pilersinnejassaaq.

Naqitatigut, qarasaasiatigut innuttaasullu qinikkanik kiinarsillutik naapitsisarsinnaanerat aamma periarfissinneqassaaq.

4. Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq:

Kommune Kujalleq aningaasaqarni kut akisussaassuseqartumik eqqortumillu ingerlatsiffusoq.

Kommune aningaasatigut ingerlatsinermini innuttaasunut paasissutissiisassaaq nittartagaq minnerunngitsumillu ataatsimiisitsisarnerit allallu aqqutigalugit.

5. Nunaqarfii:

Nunaqarfifit aningaasatigut ingerlatsinikkullu namminneq pisariaqartitatik naapertorlugit ingerlasut - naatsumik oqaatigalugu nunaqarfifit nappaqqillugit!

Nunaqarfinni illuutit asiulersut "pigineeruttut" misissuiffigineqassapput, piiagassat peerlugit, piginnittulli peqatigalugit iliuuseqarfifalugit.

Puttasulersuineq nanginnejqassaaq. Puttasut ninngusuut ukioq naallugu atorsinnaasunik tulleriaarineq, inoqassuseq takornarialerinerlu aallaavigalugit inerisaneqassapput.

Nunaqarfifit kommunitoqqat malillugit illoqarfittaminnit sullinnejqassapput, allaffiilu pisariaqartitsineq napertorlugu inuttaliinikkut akisussaaffeqartinnejqassallutik.

Sunngiffimmi susassaqartitsinikkut inerisaasoqassaaq, meeqqat atuarfii illut sulliviillu atorluarlugit.

Pisariaqartitsineq aallaavigalugu meeraaqqanik meeqqanillu paaqqinnissinnaaneq periarfissanngussapput.

Pisariaqartitsineq aallaavigalugu illuliorsinnaanneq aqqutissiuunnejqassaaq.

6. Isumaginninnek:

Innutaasunik isumaginninnek akisussaassusilimmik inuppalaartumillu ingerlatsisoq. Ilaqtariinnik, meeqqanik inuuusuttunik, innarluutilinnik utoqqarnillu isumassuisoq.

Isumaginninnermi sulisutigut naammattunik inuttaqartoq.

Utoqqaat illuini sulisut naammattut malinnaasinnaasullu pilersissavagut.

Kommune meeqqanut, inuuusuttuaqqanut, innarluutilinnut, tarnikkut nappaatilinnut, utoqqarnullu susassaqartut peqatigilluinnarlugit sullississaq ineriartortitsillunilu.

Meeqqat atuarfiini tamani isumaginninnermi siunnersortinik kiisalu perorsaasunik pilersitsisoqassaaq.

Pinaveersaartitsineq annertooq, politiit, peqqinnissaqarfik sammisarlu aallaavigalugu susassaqartut peqatigalugit pimoorullugu ingerlannejqassaaq. Tassani annertuumik kinguaassiutitigut atornerluisarnerup annikilliartortinnissaanik pimoorussamik sulineq qitiussaaq.

Naartuersittartut ikilisarnejqarnissaat anguniarnejqassaaq.

Anaanangujaartartut angajoqqaanngujaartartullu peqqinnissaqarfik peqatigilluinnarlugu aallartilluarnissaat siunertaralugu pikkorissaanerit ikorfartuinerillu ingerlanneqassapput.

Atornerluisut katsorsartikkusuttut sivisuumik utaqqisarnerat peqqinnissaqarfik suleqatigilluinnarlugu pimoorullugulu allangortinnejassapput.

Kinguaassiutitigut atornerlunneqarsimasut ikiorserneqarnissaminut piaarnerpaamik iliuuseqarfingineqartassapput.

Kinguaassiutitigut atornerluisoqarsimaneranik paasisaqartoqartillugu / pasitsaasisimasoqartillugu piaarnerpaamik suliassamik aallartitsinissaq isumannaarneqartassaaq.

Meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqannginnissaat anguniarlugu annertuumik suliaqassaagut.

Meeraq angerlarsimaffiminiiginnarnissaanguniarlugu angajoqqaanik siunnersuisalernissaq aqquissiuunneqassaaq.

Angerlarsimaffimmi ikiortinik pikkorissaaneq.

7. Atuarfeqarneq meeqqeriveqarnerlu:

Meeqqat atuarfiini inatsisit malitassat eqqortumik malinneqassapput.

Meeqqat atuarfiini nerisaqartitsineq eqqunneqassaaq.

Meeqqat atuarfii nunaqariaasitsinut tulluartumik aaqqissuunneqassapput, Inatsisartullu peqatigalugit inatsit aaqqissuunneqartassalluni.

Atuartut angusartagaasa qaffassarnissaat angajoqqaat sinnisaat angajoqqaallu peqatigilluinnarlugit anguneqassaaq.

Atuarfiit nuannersut- uummaarissut, aalaakkaasunillu ilinniartitsisullit pisariaqarteqisagut susassaqartut peqatigalugit pilersinneqarnissaat sulissutigineqassaaq.

Ilinniartitsisussaaleqisoqartillugu meeqqat angerlartiinnarneqartassanngillat.

Meeqqat Atuarfiini naammassisut ilinniarfeqarfinnut ingerlariaqqittarnissaat aqquissiuulluartaria-qarparput, qulakkeerumallugu inuuusuttut ingerlariaqqittarnissaat

Meeeqqeriviit pitsaassusaat nalunaarusiorneqartalissapput, atuisut tamaviisa pitsaasumik aqquissiuunneqartarniassammata.

Meeraaqquerivinni meeqqerivinnilu sulisut amerlanerpaat ilinniarsimasuunissaat, kiisalu ilinniarsimangitsut pikkorissartinneqartarnissaat piaartumik aqquissiuunneqassaaq.

Meeqqerivilornerit ingerlareersut ingerlaannassapput. Tullinnguullugu Nanortalik

sanaartorfigineqassaaq, kingulliullugulu Narsaq.

Atuarfiup aaqqissuunneqarnera pitsasusuusariaqarpoq nunap immikkoortuanut tulluarsarlugu.

Atuartut nunaqarfinneersut savaateqarfinningaaneersullsivisunerpaaamik angerlarsimasarnissaat anguniassavarput.

Atuartitsineq pitsaassappat, sulisunut atuartunullu pitsasumik atugassaqaartitsinissaq pingaaruteqarluinnarpooq. Atuarfiup aaqqissuussaanerata pitsasuunissaa anguneqassappat, ilaatigut makku pingaaruteqarput.

Atuartunik holdikkaarilluni atuartitsineq.

Familieklasse.

Ilinniartitsisut sukkulluunniit supervisionertinneqartarnissaat.

Atuakkat atuartitsissutit pitsasut faginut naleqquttut ineriartuutaasullu amerlisarneqarnissaat.

Ilinniartut meeraasa meeqgeriveqalernissaat Naalakkersuisunut noqqaassutigineqassaaq.

8. Kulturikkut timersornikkullu ingerlatsineq:

Kulturikkut, anersaakkut timersornikkullu sumiifinni tamani sutigut tamatigut pikialaartitsiffiusoq.

Timersornikkut kommune annertusisamik inerisaavigineqassaaq, kommunip iluani unammiuarnerit annertusarneqassapput, pingaarnertut meeqqat inuusuttuaqqallu eqqarsaatigalugit.

Peqatigiiffilerisut allaffeqarnikkut, ataatsimiittarfefeqarnikkullu periarfissaqalissapput.

Avataaniit aliikkusersuiartortut tikissatillugit, sapinngisamik kommunimi illoqarfiit tamakkerneqartassapput.

Najukkani ataatsimiittitaliat kommunimit qanmut suleqatigineqarluassapput.

Nanortalimmi timersornikkut højskoleqalernissaa Naalakkersuisut peqatigalugit periarfissarsiuunneqassaaq.

9. Sunngiffik:

Inuusuttuaqqat inuusuttullu sunngiffimmi ornittagassaannik pilersitsinissat pilersaarusrorneqassapput.

Timersortarfiit aas anerani ammasarnissaat pilersaarusiussaaq.

Silami timersuutinik assigiinngitsunik ingerlatsinernik inerisaasoqassaaq, ilaatigut pinngortitamik avatangiisinillu atorluaanikkut.

Nunaqarfiit illoqarfiillu meeqqanut pinnguartarfefeqalernissaat anguniassaaq.

10. Ineqarneq:

Innutasunut tamanut inissaqartitsinuk inissianillu sanaartornikkut siuariartorfiussaaq - Angerlarsimaffeqannitsoqassanngilaq! Qinigaaffik naatinnagu angerlarsimaffeqannngitsunut unnuisarfinnik pilersitsissaagut.

Kommunip inissiaatileqatigiiffiata, Iserit A/S-ip, inissiaatit kommunitsinniittut tamakkerlugit ingerlatarilissavai.

Tarnimikkut innarluutillit pitsaasunik tulluartunillu angerlarsimaffeqalissapput.

Innarluutillit illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani tikkkuminartunik angerlarsimaffeqarnissaat aqqutissiuutissavagut.

Inissiat utoqqarnut tulluarsakkat naammattut 2030 tikitsinnagu pilersaarusrorluarlugit sanaartorneqassapput, aamma nunaqarfittatsinni.

11. Inuussutissarsiutit:

Inuussutissarsiornukkut imaani nunamilu Kommune Kujalleq ineriartortitsisoq namminerlu pilersornissamik siunertalik- nunatta sinneranut aamma pilersuisoq anguniarneqassaaq. Tamanna pissaq uumasuutillit, nunalerisut, aalisartut, piniartut takornarialerisut aamma Innovation South Greenland (ISG) qanimut suleqatigilluinnarlugit. Tamanna anguniarlugu ISG-mut tunngatillugu kiffartuussinissamik isumaqatigiisummi nunatta kujataani imminut pilersornikkut inerisaaneq annertuumik ineriartortinneqaqqullugu piumasaqaateqartoqassaaq.

Uumasuuteqarnermut nunalerinerimullu allattoqarfiup tamakkiisumik Narsamut katarsorneqarnissaa Naalakkersuisunut piaartumik noqqaassutigineqassaaq.

ISG-p inerisaqqinnissaanut periarfissanik tamatigut tapersersuissaagut, qanimullu suleqatigineqarluassalluni. Aningaasaleeqqiffigineqarnissaa qulakkeerneqassaaq.

Takornariaqarnermi kommunalbestyrelsimi pilersaarut akuersissutigineqartoq ineritilluarneqassaaq.

Savaateqarfinni takornarialerinukkut inerisaaniarneq kommunimit ISG peqatigalugu annertuumik tapersersorneqassaaq, periarfissat aallaavigalugit inerisaqqinnikkut.

Nunat eqqisisimatanngortitat nalilersoqqissaarneqassapput, takornariaqarnermilu atorneqarsinnaaneri siunertaassalluni.

Aasaanerani nunat savanut neriniartitsiviusartut aatsitassarsiorfissatut periarfissaatillugit misissuiffigineqartarerat piivilugu peerneqartariaqarpoq, Naalakkersuisut peqatigalugit.

Uumasuuteqarnermik nunalerinermillu qitiusumik oqartussaaffiup Narsami kateriffeqalernissaa anguniarneqassaaq.

Piniarnermiut nakkutilliisoq Naalakkersuisut peqatigalugit Kommune Kujallermi pilersissavarput.

Qinigaaffimmi Kommune Kujallermi umimmanniarsinnaaneq pisinnaanersoq nalilersuiffigineqassaaq.

Inuussutissarsiortut aallartisartullu ikorfartorniarlugit kommunemi ISG peqatigalugu Start-Up aningaasalersorneqartalissaaq.

12. Sulisinnaanngorsaaqqinneq:

Inatsisit atuuttut aallaavigalugit, pisinnaatitaaffillu innarlernagit inerisaasinnaaneq qulaajarneqassaaq, sulisussaleqilertarneq annikinnerpaaffissaaniitilerlugu.

Qaqortumi "Qisuk" pilersinneaqqissaaq.

13. Aalisarneq:

Tunisassiorfiit Naalakkersuisullu qanimut suleqatigalugit aalisartunut killilersuinngitsumik tunisassiorfeqarnissaq anguniarneqassaaq.

Aalisartut siuarsarnissaminnut periafissarsiuunneqassapput Innovation South Greenland suleqatigalugu, soorlu angallatinik anginerumaanik pisiniarsinnaanermut Naalakkersuisut peqatigalugit attartortitsivimmik pilersitsinikkut.

Kangerlunni raajarniarnissamik ammaassinissaq Naalakkersuisut peqatigalugit piviusunngortinniarneqassaaq.

Kommunip imartaani titarnerup kujammut sammisup avammut illuartinnissaa Naalakkersuisut peqatigalugit suliarineqassaaq.

Kujataata imartaani aalisarneqartut kommunetsinnut tunineqartalernissaat aqqutissiuunneqartariaqarput.

14. Narsarsuup siunissaa:

Qaqortumi mittarfiup pilersinneaqnissaa utaqqinagu, Narsarsuup qanoq siunissami atorneqarnissaa pineqartut peqatigalugit ingerlanneqassaaq. Maannamut suliat ingerlareersut Naalakkersuisut peqatigalugit p1ngaartillugillu nangeqqinnejqassapput. •

Kommune Kujalleq silaannakkut avammut attaveqartuassasoq qulakkerneqassaaq, ukiorlu kaajallallugu timmisartuussisinnaasunik ujartuisoqassalluni.

Narsarsuarmi akunnittarfíup nutarterneqarnissaa Naalakkersuisunut suliakkiissutigineqassaaq.

Sikublokkip Narsarsuarmi pilersinnejarnissaa aqqutissiuunnejassaaq.

15. Avatangiisit, eqqaaveqarneq eqqagassallu:

Inoqarfínni tamani eqqiluisaarnikkut periarfíssat nutarterneqassapput.

Ukiut tamaasa saviminikunik katersineq aningaasaliiffigineqartassaaq, savaateqarfínni nunaqarfínnilu nungunnissaasa tungaannut.

Kangerluit tulleriaarlugit aaqqissuussamik nammíeq kajumissutsimik peqataaffigineqartumik salinnejartassapput, minnerunngitsumik plastikkínik mingutsíneq aamma eqqarsaatigalugu.

Ukiut tamaasa upernaakkut illoqarfítt nunaqarfíillu salinnejartassapput. Talittarfínni - piniartut talittarfíni salíneq annertooq ingerlannejartassaaq.

Biilit angallatillu atorneqanngitsut peerneqartassapput, piginnittui susassaqartullu allat peqatigalugit. Pagineqanngitsutut nalunaarsukkat kommunip akisussaaffigisaanik katersorneqartassapput, isumannaatsumillu sumut eqqarneqartarnissaat nalilersorneqartassaaq.

Batteríkunik, qulliit pærikuunik assigisaannillu eqqaavinnik pilersitsisoqassaaq.

16. Aqquserngit:

Kommune Kujallermi illoqarfínni aqquserngit tulleriaarlugit asfalterneqassapput.

Savaateqarfítt illoqarfíillu akornanni aqqusernornerit ataatsimut isigalugit pilersaarusiorneqassapput, takornariaqarnermut aamma narsaatini naatitaateqarnermut iluaqtissanngorlugit.

Narsarsuup kuaata ikaartarfíssaa qinigaaffíup nutaap ingerlanerani pilersinnejassaaq, Qajiitanullu aqqutissaq ikaartarfíllu ingerlannejartoq nangillugu naammassineqassalluni.

17. Errorsisarfítt:

Nanortalimmi errorsisarfík pilersinnejassaaq.

18. Anartarfítt:

2030-mi angerlarsimaffíit tamarmik kuuginnartunik imaluunniit ikuallattakkanik ana rtaflersorneqarsimas sapput.

19. Imeqarneq:

2030-mi Kommune Kujallermi angerlarsimaffíit tamarmik kuuginnartumik imeqalersimanissaat sulissutigineqassaaq.

20. Kommunenit tamanit aalanerpaaniarpugut

Inuup peqqissusaa pingaarutilissuuvoq, ilaqtariit nukittuut peqqinnerusullu kommunenitsinni aalanerunissaat kommunemit kaammattorumallugit, meeqgerivinni, atuarfeqarfinni, utoqqaallu illuini pilersaarusiortoqassaaq, nunarsuarmi 2030-imi aalanerunissaq anguniarlugu suliniutillit peqatigalugit.

21. Aatsitassat

Aatsitassarsiorneq mingutsitsinermik kingunipiluttussaanngitsumillu siunertalik tikilluaqqquarputNaggasiut

Isumaqtigiissut manna tunngavingalugu qinigaaffiup sinnerani ataatsimiitaliani suliassat tulleriaarneqarneri ataatsimiitaliat kiffaanngissuseqarfingissavaat. Tunngaviusumik isumaqtigiissut manna qitiutillugu ataatsimiitaliani sulinerit ingerlanneqassapput.

Atsiorneqarpoq ulloq 1. juli 2024

Stine Egede,
Inuit Ataqatigiit.